د نوي مسلمان لپاره

ګټور کوچنی کتاب

محمد الشهري

المختصر المفيد للمسلم الجديد - بشتو

بيان الإسلام
Bayan AL-Islam

ح جمعية الدعوة و الارشاد وتوعية الجاليات بالربوة ، ١٤٤٥ هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

الشهري ، محمد

.- المختصر المفيد للمسلم الجديد - بشتو. / محمد الشهري - ط.١

الرياض ، ١٤٤٥هـ

٤٢ ص ؛ ١٤ × ٢١ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٤١٧-٥٠-٨

ديوي ٢٥٢,٢ ١٢٣٥٦/ ١٤٤٥

شركاء التنفيذ:

دار الإسلام جمعية الربوة رواد الترجمة المحتوى الإسلامي

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

Tel: +966 50 244 7000

info@islamiccontent.org

Riyadh 13245- 2836

www.islamhouse.com

د نوي مسلمان لپاره

ګټور کوچنی کتاب

المختصر المفيد للمسلم الجديد

(پښتو)

محمد الشهري

په مدد د نوم د الله چې ډیر او همیشه مهربان دی پیل کوم.

سریزه

إِنَّ الْحَمْدَ للهِ، نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللهُ فَلا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضْلُلْ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدَاً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

اما بعد:

الله تعالی بنیادمو ته ډېر عزت ورکړی او په خپلو ډېرو مخلوقاتو يې هغوی غوره کړي دي، الله تعالی ويلي: (او بې شکه د آدم اولادي ته مو ډېر عزت ورکړی) [الإسراء: ٧٠] .

او د دې امت په عزت کې يې په دې نور ډېروالی هم کړی، چې د خپلو نبيانو تر ټولو غوره نبي محمد -(صلی الله علیه وسلم)- يې په کې رالیږلی، د خپلو کتابونو غوره کتاب قران کريم يې پرې نازل کړی او د خپل شريعت ستر دين اسلام يې ورته خوښ کړی دی، الله تعالی ويلي دي: (تاسو غوره امت یاست ایستل شوي یاست د خلکو د پاره، په نیکیو به امر کوئ او له بدیو به خلک منع کوئ او په الله ایمان لرئ، او که اهل کتابو (هم) ایمان راوړی وای (نو دا) حتماً ورته غوره وه، (بیا هم) ځیني يې مؤمنان خو زیاتره يې فاسقان دي) [آل عمران: ١١٠] .

پر انسان د الله تعالی یو لوی نعمت دا دی چې اسلام ته د هدایت احسان پرې وکړي، ثبات پرې ورنصیب کړي او پر احکامو او قوانینو يې عمل وکړي، دغه کتاب چې په حجم کې کوچنی خو د مضمون له پلوه لوی دی، په لنډه توګه د

اسلام په اړه نویو مسلمانانو ته هغه څه ورښيي چې ناپوه پاتې کېدل ترې ښه نه دي، د دې ستر دين اصول ورښيي چې که ويې پېژندل او د هغو له غوښتنو سره سم يې عمل وکړ، نو د علم په طلب پسې به ووځي او پرې د لا پوهېدو هڅه به وکړي، څو خپل پروردګار، د هغه نبي محمد -(صلى الله عليه وسلم)- او د هغه دين اسلام لا ښه وپېژني؛ نو د الله بندګي به بيا په پوهه او بصيرت سره کوي، زړه به يې مطمئن وي او د عبادت په کولو الله ته په نږدې کېدو او د هغه د نبي محمد -(صلى الله عليه وسلم)- د سنتو په پيروۍ به يې ايمان زياتېږي.

الله تعالى نه غواړم چې د دې کتاب په هر ټکي کې برکت واچوي، اسلام او مسلمانانو ته پرې ګټه ورسوي، يوازې د هغه د رضا لپاره يې ومني او ثواب يې ټولو ژونديو او مړو مسلمانانو ته ورسوي.

وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين.

محمد بن الشيبة الشهري.

٢/ ١١/ ١٤٤١هـ.

الله مې رب دی.

الله تعالی ويلي: (ای خلکو د خپل رب عبادت وکړئ، هغه چې تاسې يې پيدا کړئ او له تاسې ړومبي، د دې لپاره چې ځان وساتئ) [البقرة: ٢١].

الله تعالی ويلي: (الله هماغه دی چې له هغه پرته بل لايق د عبادت نه شته) [الحشر: ٢٢].

الله تعالی فرمايلي دي: (د هغه په شان هيڅ شی نه شته(نه په ذات کې او نه په صفاتو کې) او هماغه ښه اورېدونکی ليدونکی دی) [الشورى: ١١].

• همدا الله زما رب هم دی او د بل هر شي رب هم، د هر شي مالک، پيدا کوونکی، روزي ورکوونکی او د هر شي تدبير جوړونکی.

• يوازې همغه د بندګۍ وړ دی، له هغه پرته نه بل پروردګار شته او نه بل د بندګۍ وړ.

هغه داسې ښکلي نومونه او لوړ صفات لري چې خپله يې هم ځان لره ثابت کړي او د هغه نبي -(صلى الله عليه وسلم)- هم ورلره ثابت کړي دي، چې په کمال او ښايست کې اوج ته رسېدلي، د هغه په څېر هيڅ شی نشته او هغه اورېدونکی او ليدونکی دی.

➢ ځينې ډېر ښايسته نومونه يې دا دي:

روزي ورکوونکی، مهربان، ځواکمن، پاچا، اورېدونکی، امن وروکونکی، ليدونکی، ذمه وار، پيدا کوونکی، باريک بين، بسنه کوونکی او ښنونکی.

الرزاق: د بندګانو د هغې روزۍ ذمه وار، چې د هغوی زړونه او بدنونه پرې ژوندي دي.

الرّحْمن: د ستري او پراخي مهربانۍ خاوند چې هر شي ته ورغلې ده.

القدير: د بشپړ توان خاوند چې نه پکې عجز شته او نه ستړیا.

المَلِك: د لویۍ، قهر او تدبیر په صفاتو موصوف او د ټولو هغو شیانو مالک چې تصرف پکې کېږي.

السمیع: هغه ذات چې ټول پټ او ښکاره اورېدل کېدونکي شیان درک کوي.

السَّلَام: له هر نقصان، آفت او عیب نه پاک.

البَصِیرُ: هغه ذات چې هر شی یې تر نظر لاندې دی، که څومره پټ او کوچنی وي، د شیانو لیدونکی، پرې پوه او له پټو څخه یې خبر دی.

الوَکِیْل: د خپل مخلوق د روزیو ذمه وار، د هغوی د مصلحتونو سرپرست او هغه ذات چې خپل دوستان یې په دوستۍ نیولي، نو چارې یې ورته اسانې کړې او هر څه لره یې دی بس دی.

الخالق: په داسې توګه د شیانو راپیدا کوونکی او پنځوونکی، چې مخکې یې بېلګه نه ده لیدل شوې.

اللطیف: هغه ذات چې خپلو بندګانو ته عزت ورکوي، رحم پرې کوي او غوښتنې یې پوره کوي.

الکَافِي: هغه ذات چې خپلو بندګانو ته په ټولو هغو شیانو کې بسنه کوي چې ورته اړ دي، او هغه ذات چې د ده په مرسته کې له بل هر چا څخه بسنه او بې پروايي ده.

الغَفُوْر: هغه ذات چې خپل بندګان د هغوی د ګناهونو له شره ساتي او سزا پرې نه ورکوي.

مسلمان د الله په عجيبه او له اسانۍ ډک پيدايښت کې غور کوي، لکه ګورو چې مخلوقات خپلو کوچنيانو ته پاملرنه کوي، تر هغه يې په مړولو او پاملرنه حريص وي تر څو چې پر ځان بسيا شي، نو پاکي ده هغه ذات لره چې پيدا کړي يې دي او مهربان دی پرې، له مهربانۍ يې دا هم ده چې سره له دې چې دا مخلوقات يې پوره کمزوري دي، خو داسې څه يې ورته برابر کړي چې مرسته ورسره کوي او حالت يې ښه کوي.

نبي مې محمد -(صلى الله عليه وسلم)- دی

(الله) تعالی فرمايلي دي: (–دا دی– تاسو ته يو داسې رسول راغلی چې خپله له همدا تاسو څخه دی، څه چې تاسو کړوي(په مشقت کې مو اچوي) هغه په ده ډېر ګران (او درانه) تماميږي، ستاسې پر ښېګڼې حريص دی، په مؤمنانو مهربان خواخوږی دی) [التوبة: ١٢٨].

(الله) تعالی فرمايلي دي: (او ته مو د ټولو خلکو لپاره يوازې د يو رحمت په توګه لېږلی يې) [الأنبياء: ١٠٧].

محمد -(صلى الله عليه وسلم)- ډالۍ شوی رحمت.

محمد زوی د عبدالله -(صلى الله عليه وسلم)- د نبيانو او رسولانو (د لړۍ) پای ته رسوونکی، الله تعالی له اسلامي دين سره ټولو خلکو ته راولېږه، څو خير ورروښيي چې لوی خير توحيد دی، او له شره يې منع کړي چې لوی شر الله سره شريک نيول دي.

په کومو شيانو يې چې امر کړی هغو کې يې طاعت واجب دی، او له کومو شيانو يې چې خبر ورکړی په هغو کې يې تصديق واجب دی، له کومو شيانو يې چې منع او نهې کړې ځان ساتل ترې ضروري دي، او د الله عبادت به يوازې د هغه له شريعت سره سم کېږي.

د ده او له ده وړاندې د ټولو انبياوو رسالت د يوازېنې الله عبادت ته بلنه وه، چې هيڅ شريک نه لري.

د هغه -(صلى الله عليه وسلم)- ځينې صفات په لاندې ډول دي:

رښتينولي، مهرباني، نرمي، صبر، زړورتيا، سخا، ښه اخلاق، عدل، تواضع او بخښنه.

قران کريم مې د رب کلام(خبرى يې) دى

الله تعالى فرمايلي دي: (اى خلکو يقينا چې د خپل رب له لوري مو ښکاره دليل درغلی او تاسو ته مو ځرګنده رڼايي نازله کړې (چې قران دى) [النساء: ١٧٤].

قران کريم د الله تعالى هغه کلام دى چې پر خپل نبي محمد -(صلى الله عليه وسلم)- يې نازل کړی دی، څو خلک -د کفر- له تيارو نه -د ايمان- رڼا ته وباسي او نېغې لارې ته يې برابر کړي.

څوک يې چې ولولي؛ هغه لره لوی ثواب دی او څوک يې چې پر لارښوونو عمل وکړي، په نېغه لاره به تللی وي.

د اسلام بناوې پېژندل غواړم

رسول الله -(صلى الله عليه وسلم)- ويلي دي: (اسلام پر پنځو شيانو بنا دی، د دې ګواهي چې له الله پرته د بندګۍ وړ هيڅوک نشته او محمد-(صلى الله عليه

وسلم)- د الله رسول دی، لمونځ قایمول، زکات ورکول، د رمضان روژه نیول او د بیت الله حج کول).

د اسلام بناوې داسې عبادتونه دي چې هر مسلمان یې باید ترسره کړي او د یوه انسان اسلام تر هغه نه دی صحیح، چې د دې بناوو د فرضیت عقیده و نه لري او په بشپړ ډول یې ترسره نه کړي، ځکه اسلام پر همدې بنا دی، له همدې امله د اسلام بناوې ورته ویل کیږي.

- دا بناوې دغه دي:

❖ **لومړۍ بنا یا رکن:** د دې ګواهي ورکول چې له الله پرته د بندګۍ وړ بل هیڅوک نه شته او محمد د الله رسول دی.

الله تعالی فرمایلي دي: (نو پوی شه چې یقینا له الله پرته بل د عبادت وړ نه شته) [محمد: ١٩].

او الله تعالی فرمایلي دي: (-دا دی- تاسو ته یو داسې رسول راغلی چې خپله له همدا تاسو څخه دی، څه چې تاسو کړوي (تاسو ته سخت وي) هغه په ده ډېر ګران (او درانه) تمامیږي، ستاسې پر ښېګڼې حریص دی، په مؤمنانو مهربان خواخوږی دی) [التوبة: ١٢٨].

د «لا إله إلا الله» د ګواهۍ معنا دا ده، چې له الله پرته بل هیڅ حق معبود نشته.

د «محمد رسول الله» د ګواهۍ معنا دا ده، چې په کوم شي هغه امر کړی ویې منو، له کومو شیانو یې چې خبر ورکړی تصدیق یې وکړو، له کومو شیانو یې چې نهي او منع کړې ده‌ه ترې وکړو او یوازې له شریعت سره سم د الله بندګي وکړو.

❖ **دويمه بنا:** په صحيح توګه د لمانځه ادا کول.

الله تعالی فرمايلي دي: (او لمونځ و دروئ) [البقرة: ۱۱۰].

د لمانځه قايمول دې ته وايي چې په هغه طريقه ادا کړی شي چې الله تعالی فرض کړی دی او د هغه رسول محمد -(صلی الله عليه وسلم)- موږ ته ښودلی دی.

❖ **دريیمه بنا:** د زکات ورکړه.

الله تعالی فرمايلي دي: (او زکات ورکوئ) [البقرة: ۱۱۰].

زکات الله تعالی د مسلمان د ايمان د رښتينولۍ ازمويلو لپاره فرض کړی دی، بل دا چې د خپل پروردګار د دې احسان شکر ادا کړي چې د مال نعمت يې ورکړی او د غريبانو او اړمنو مرسته وکړي.

د زکات ورکړه داسې وي چې مستحقو خلکو ته ورکړل شي.

زکات په هغه مال کې يو فرض حق دی چې ټاکلې اندازې ته رسېدلی وي، اته (۸) ډوله خلکو ته ورکول کېږي چې الله په قران کريم کې ذکر کړي دي او غريب او مسکين هم په کې دي.

د زکات په ورکړه کې د مهربانۍ او زړه سوي، د مسلمان د اخلاقو او مال د پاکولو، د غريبانو او مسکينانو د زړونو خوشحالولو او د مسلماني ټولنې د وګړو تر منځ د مينې او وروروليٰ د اړيکو پياوړي کولو صفت پروت دی، له همدې امله يې نېک مسلمان د زړه په خوښه ادا کوي او په ورکړه يې له دې امله خوشحالېږي چې نور خلک پرې خوشحاله شوي دي.

د زکات اندازه په ذخیره شویو سرو زرو، سپینو زرو، نغدو او د ګټې لپاره پیر او پلور ته جوړو شویو سوداګریزو توکو کې چې قیمت یې ټاکلې اندازې ته رسېدلی او یو بشپړ کال پرې تېر شوی وي؛ ۲.۵٪ ده.

دغه راز که څوک یو معلوم شمېر چارپای ژوی (اوښ، غوا او ګډې) ولري او د کال ډېری موده بې له دې چې خاوند یې خوراک ورکړي د ځمکې ګیاوې وخوري، نو زکات په کې فرض دی.

دغه راز په هغو دانو، مېوو، کانونو او خزانو کې هم زکات فرض دی چې له ځمکې راوځي او ټاکلې اندازې ته رسېدلي وي.

❖ **څلورمه بنا:** د رمضان د میاشتې روژه نیول

الله تعالی فرمایلي دي: (ای مؤمنانو پر تاسو روژه داسې فرض شوې، لکه له تاسو نه پر مخکینیو چې فرض شوې وه، د دې لپاره چې ځان ساتنه وکړئ) [البقرة: ۱۸۳].

رمضان په هجري کلیزه کې د کال نهمه میاشت ده، دا د مسلمانانو په اند یوه محترمه میاشت ده چې د کال د نورو میاشتو په پرتله ځانګړی مقام لري او ټوله میاشت روژه نیول یې د اسلام له پنځو ارکانو څخه یو رکن دی.

د رمضان روژه دې ته وایي چې د روژې د مبارکې میاشتې په ټولو ورځو کې د سهار له راختو څخه تر لمر لوېدو پورې له خوراک، څښاک، کوروالي او بل هر روژه ماتوونکي شي څخه په ډېره کولو د الله بندګي وکړی شي.

❖ **پنځمه بنا:** د بیت الله شریف حج کول.

الله تعالی فرمایلي دي: (او د الله لپاره پر خلکو د دې کور حج (لازم) دی، څوک چې هغه ته د لارې وس پیدا کړي) [آل عمران : ٩٧].

حج په ژوند کې یو ځل پر هغه چا فرض دی چې د ادا کولو توان یې لري، دا په ټاکلي وخت د ځانګړو عباداتو د ادا کولو په موخه د بیت الله شریف او د مکې مکرمې د نورو مقدسو ځایونو قصد ته وایي، حج نبي کریم -(صلی الله علیه وسلم)- هم کړی و او له هغه وړاندې نورو پیغمبرانو هم او ابراهیم علیه السلام ته الله امر کړی و چې خلکو کې د حج اعلان وکړي، الله تعالی په دې اړه په قران کریم کې ویلي دي. (او په خلکو کې د حج اعلان وکړه چې له هرې لرې لارې نه پلي او په هر (ډول) ډنګر اوښ سپاره درته راشي) [الحج : ٢٧].

د ایمان ارکان پېژندل غواړم

له نبي -(صلی الله علیه وسلم)- څخه د ایمان په اړه وپوښتل شو نو ویې ویل: (چې په الله، په ملایکو یې، په کتابونو یې، په رسولانو یې، د قیامت په ورځ او د تقدیر په خیر او شر ایمان ولري).

د ایمان ارکان د زړه هغه عبادتونه دي چې هر مسلمان ته ضرور دي او د یو چا اسلام تر هغه نه صحیح کېږي څو پر دغو عبادتونو عقیده و نه لري، له همدې امله ورته د ایمان ارکان ویل شوي دي. د اسلام له ارکانو سره یې توپیر دا دی، چې د اسلام ارکان هغه ظاهري اعمال دي چې انسان یې په خپلو غړو ترسره کوي، لکه کلمه طیبه ویل، لمونځ او زکات، او د ایمان ارکان د زړه هغه اعمال دي چې

انسان يې په زړه سره ادا کوي، لکه پر الله، د هغه پر کتابونو او د هغه پر رسولانو ايمان درلودل.

د ايمان مفهوم او معنا: پر الله، د هغه پر ملايکو، کتابونو، رسولانو، د اخرت پر ورځ او د تقدير په خير او شر د زړه کلک تصديق او د ټولو هغو شيانو پيروي چې رسول -(صلى الله عليه وسلم)- راوړي، او د هغو پلي کول: د ژبې په وينا لکه د «لا إله إلا الله» ويل، د قران کريم تلاوت، تسبيح (سبحان الله) او تهليل(لا اله الا الله) او د الله ثنا بيانول.

او د ظاهري غړو په عمل: لکه لمونځ، حج او روژه... او په باطني غړو چې په زړه پورې تړلي دي، لکه د الله محبت او هغه نه وېره، پر هغه توکل او هغه لره اخلاص.

ځينې خلک يې لنډ تعريف داسې کوي: د زړه باور او تصديق، د ژبې اقرار او د غړو عمل، چې په طاعت زياتيږي او په ګناه کميږي.

❖ **لومړی رکن:** پر الله ايمان

الله تعالی فرمايلي دي: (بې شکه مؤمنان هغه کسان دي چې په الله يې ايمان راوړی وي) [النور: ٦٢].

پر الله ايمان دا غوښتنه کوي چې په ربوبيت، الوهيت او اسماوو صفاتو کې هغه يوازې ومنل شي، او ايمان لاندې شيانو ته شامل دي:

د الله (سبحانه وتعالی) پر شتون ايمان.

د الله (سبحانه وتعالی) پر ربوبيت ايمان او دا چې هغه د هر شي مالک، پيدا کوونکی، روزي ورکوونکی او کارساز دی.

د الله پاک پر الوهیت ایمان او دا چې یوازې همغه د عبادت وړ دی، چې هیڅ شریک پکې نه لري: لکه لمونځ، دعاء، نذر، حلاله، مرسته غوښتل، پناه غوښتل او ټول نور عبادتونه.

د الله پر هغو ښایسته نومونو او لوړو صفتونو ایمان چې خپله یې هم ځان ته ثابت کړي او نبي -(صلی الله علیه وسلم)- یې هم ورلره ثابت کړي دي، او د هغو نومونو او صفتونو نفي کول چې هغه له خپل ځان نه نفي کړي یا یې نبي -(صلی الله علیه وسلم)- ترې نفي کړي دي، او دا چې نومونه او صفتونه د کمال او ښکلا اخري حد ته رسېدلي دي او د هغه په څېر هیڅ شی نشته، او هغه اورېدونکی او لیدونکی دی.

❖ **دویم رکن:** پر ملایکو ایمان

الله تعالی فرمایلي دي: (الله لره ستاینه ده، له نوي سره د اسمانو او ځمکې پیدا کوونکي (لره)، د دوه دوه، درې درې او څلورو څلورو وزرونو والا ملایکو استازي ګرځوونکي (الله) لره، چې هغه په مخلوق کې څنګه غواړي هومره زیاتوالی کوي یقینا الله په هر څه قادر دی) [فاطر: ١].

موږ پر دې ایمان لرو چې ملایکې یوه غیبي دنیا ده او هغوی د الله داسې بندګان دي چې له نور(رڼا) نه یې پیدا کړي دي او ځان لره یې طاعت کوونکي او سرټیټي کړي دي.

او دا چې هغوی یو ستر مخلوق دی چې ځواک او شمېر یې یوازې الله تعالی ته معلوم دی، هر یو یې داسې نومونه، صفتونه او دندې لري، چې الله تعالی ورته

ځانګړې کړې دي، جبریل علیه السلام هم له دوی څخه دی، چې د الله تعالی له لوري د هغه رسولانو ته د وحې وړل ور په غاړه و.

❖ **درېیم رکن:** پر کتابونو ایمان.

(الله) تعالی فرمایلي دي: تاسو ووایئ: مونږ پر الله ایمان راوړی او پر هغه څه چې مونږ ته نازل کړی شوي دي، او پر هغه څه چې ابراهیم او اسمٰعیل او اسحٰق او یعقوب او (د هغوی) اولادې ته نازل کړی شوي دي، او (مونږ ایمان راوړی دی) پر هغه څه چې موسٰی او عیسٰی ته ورکړی شوي دي، او پر هغه څه چې د خپل رب له جانبه (نورو) نبیانو ته ورکړی شوي دي، مونږ په دوی کې د هېڅ یو په مینځ کې فرق نه کوو، او مونږ خاص د هغه (الله) حکم منونکي یو. [البقرة: ١٣٦].

پر دې غوڅ باور چې ټول اسماني کتابونه د الله کلام دی.

او دا چې دا کتابونه په ښکاره حق سره د الله عز وجل له لوري د خپلو بندګانو لپاره د هغه پر رسولانو رانازل شوي.

او دا چې الله پاک خپل نبي محمد -(صلی الله علیه وسلم)- ټولو خلکو ته راولېږه، نو په دې سره یې ټول مخکیني دینونه منسوخ کړل او قران کریم یې پر ټولو اسماني کتابونو مسلط او د هغوی ناسخ وګرځاوه، او الله له هر ډول بدلون او تحریف نه د قران کریم د ساتنې ذمه واري واخیسته. الله تعالی ویلي. (یقینا موږ خپله دا ذکر نازل کړی او همدا موږ یې حتما ساتونکي یو) [الحجر: ٩].

ځکه قران کریم انسانانو ته د الله تعالی وروستی کتاب دی او نبي یې محمد -(صلی الله علیه وسلم)- وروستنی پیغمبر دی، او اسلامي دین هغه دین دی چې الله

د قیامت تر ورځې پورې انسانانو ته خوښ کړی دی، الله تعالی فرمایلي دي: (یقینا الله ته منلی دین اسلام دی) [ال عمران: ۱۹].

هغه اسماني کتابونه چې الله تعالی په خپل کتاب کې ذکر کړي دي، دا دي:

د مخلوقاتو د پالونکي له لوري پر نبي محمد (صلی الله علیه وسلم) نازل شوی دی.

تورات: چې الله پر خپل نبي موسی علیه السلام نازل کړی و.

انجیل: چې الله پر خپل نبي عیسی علیه السلام نازل کړی و.

زبور: چې الله پر خپل نبي داوود علیه السلام نازل کړی و.

د ابراهیم صحیفې: چې الله پر خپل نبي ابراهیم علیه السلام نازلې کړې وې.

❖ **څلورم رکن:** پر پیغمبرانو ایمان.

الله تعالی فرمایلي دي: (او موږ هر ولس ته یو رسول ولېږه، چې الله ولمانځئ او له باطلو معبودانو ځان وساتئ) [النحل: ۳۶].

پر دې غوڅ یقین چې الله تعالی په هر امت کې یو رسول لېږلی دی، چې هغوی یې یوازې د الله عبادت ته بلل، چې شریک نه لري، او د هغه څه نه منل چې له الله پرته یې عبادت کېږي.

او دا چې هغوی ټول انسانان، سړي او د الله بندګان وو، او هغوی رښتوني او تصدیق کړل شوي وو، پرهېزګاران او امانتدار وو، د نېغې لارې ښودونکي او پر نېغه لاره برابر وو، او څه چې الله ورسره رالېږلي وو په بشپړ ډول یې خلکو ته رسولي دي او ټول پر څرګند حق او روښانه هدایت روان وو.

د هغوی د لومړي او وروستي د ټولو دعوت د دين په اصل کې ايکی يو و، چې په بندګۍ کې د الله يو ګڼل او شريک ورسره نه نيول و.

❖ **پنځم رکن:** د اخرت په ورځ ايمان

(الله) تعالی فرمايلي دي: (الله هماغه دی چې له هغه پرته کوم بل د عبادت وړ نشته، خامخا به مو د قيامت په هغه ورځ راغونډ کړي چې څه شك پکې نشته او تر الله زياته رښتيني خبره به د چا وي؟) [النساء: ۸۷].

د اخرت د ورځې اړوند پر هر هغه شي پوخ باور درلودل چې الله عز وجل په خپل مقدس کتاب کې د هغې په اړه خبر راکړی دی، يا ګران نبي محمد -(صلی الله عليه وسلم)- راته بيان کړي دي، لکه د انسان مرګ، له قيامت وروسته بېرته راژوندي کېدل، شفاعت، ميزان (تله)، حساب کتاب، جنت، دوزخ او د اخرت د ورځې اړوند نور شيان.

❖ **شپږم رکن:** د تقدير په خير او شر باندې ايمان

(الله) تعالی فرمايلي دي: (بې شکه موږ هر شی په يوه ټاکلې اندازه پيدا کړی) [القمر: ٤٩].

دا باور درلودل چې دنيا کې مخلوقات له کومو پېښو سره مخ کېږي، ټول د يوازيني الله (سبحانه وتعالی) په علم، تقدير او تدبير تر سره کېږي، او دا چې دغه تقدير د انسان له پيدايښت وړاندې ليکل شوی و، او انسان اراده او واک لري او د خپلو کارونو حقيقي فاعل (ترسره کوونکی) دی، خو دا هيڅ څه د الله له پوهې، ارادې او خوښې نه وتلي ندي.

نو پر تقدير ايمان څلور مرتبې لري چې دا دي:

➢ لومړی: د الله پر شامل او چاپېر علم ايمان.

- دویمه: د الله له لوري د قیامت تر ورځې د هر پیښېدونکي شي پر لیکلو ایمان.
- درېیمه: د الله پر نافذ مشیئت او بشپړ قدرت ایمان، نو چې څه د الله خوښ وي هغه به وي او چې څه يې خوښ نه وي، هغه به نه وي.
- څلورمه: پر دې ایمان چې الله د هر شي پیدا کوونکی دی او په پیدایښت کې هیڅ شریک نه لري.

اودس زده کول غواړم

(الله) تعالی فرمایلي دي: (بې شکه الله بیا بیا توبه کوونکي خوښوي او ځان پاك ساتونکي خوښوي) [البقرة: ٢٢٢].

رسول الله -(صلی الله علیه وسلم)- فرمایلي دي: (زما د دې اودس په څېر اودس وکړه).

د لمانځه لوی شان لدې څخه معلومېږي چې الله مخکې ترې پاکوالی فرض کړی او د لمانځه د صحت لپاره يې شرط ګرځولی، نو پاکي د لمانځه کیلي ده او فضیلت ته په کتو يې زړه د لمانځه ادا کولو ته شوق پیدا کوي. رسول الله - (صلی الله علیه وسلم) - فرمایلي دي: (پاکوالی نیم ایمان دی او لمونځ رڼایي ده).

او رسول الله (صلی الله علیه وسلم) فرمایلي: (چا چې اودس وکړ او ښه يې وکړ، نو ګناهونه به يې له بدنه ووځي).

نو بنده د اودس په کولو سره د حسي پاکۍ له پلوه او د نبي -(صلی الله علیه وسلم)- له لارښوونو سره سم یوازې الله لپاره د دې عبادت په ترسره کولو د معنوي پاکۍ له امله پاک سپیڅلی درېږي.

هغه څه چې اودس کول ورته واجب دي:

١. مطلق لمونځ که فرضي وي، که نفلي.
٢. له کعبې شريفې تاوېدل (طواف).
٣. په قران کريم لاس لګول.

په پاکو اوبو؛ اودس او غسل کوم:

پاکې اوبه: ټولې هغه اوبه چې له اسمانه راتوی شوې وي يا له زمکې راوتلې وي او په خپله اصلي بڼه پاتې وي، په دريو صفتونو (رنګ، خوند او بوی) کې يې يو هم په داسې شي نه وي بدل شوی چې د اوبو پاکوالی له منځه وړي.

اودس زده کول غواړم:

لومړی ګام: نيت چې زړه يې ځای دی، د نيت معنا: الله تعالی ته د نږديکت له مخې د عبادت په کولو د زړه عزم.

دويم ګام: د لاسونو (خپړو) وينځل.

درېيم ګام: مضمضه کول

مضمضه: په خولې کې اوبو اچولو، اړولو راړولو او بېرته راويستلو ته وايي.

څلورم ګام: استنشاق

استنشاق: په ساه باندې اوبو کشولو او د پوزې وروستۍ برخې ته رسولو ته وايي.

بيا استنثار دی: چې په ساه باندې د پوزې ګړنګ وغيره راويستلو ته وايي.

پنځم ګام: مخ وينځل

د مخ اندازه:

مخ: چې مخ کېدل پرې کېږي.

اندازه يې په پلنوالي له يوه غوږ نه تر بل پورې ده.

او اندازه يې په اوږدوالي په عادي توګه د سر د ويښتانو د شنه کېدو له ځايه د زنې تر ښکتنۍ برخې پورې ده.

د مخ وينځل، سره د مخ د ټولو کوچنيو ويښتانو، او همدا راز له ويښتانو پاک ځای او راوتلی هډوکی.

سپينوالی: هغه (له ويښتانو پاک ځای) د غوږ د پوڅکۍ او راوتلي هډوکي تر منځ ځای ته ويل کېږي.

عذار: هغه ويښته دي چې د مخ پر راوتلي هډوکي چې د غوږ هغه سوري ته برابر وي چې سر ته تللی، او ښکته د غوږ مېخ ته رسي.

د مخ وينځل دغه راز د ږيرې ټولو ګڼو او ترې ځړېدونکو ويښتانو ته شامل دی.

شپږم ګام: د لاسونو وينځل، د ګوتو له څوکو نيولې تر څنګلو پورې.

او څنګلې د لاسونو په فرضي وينځلو کې داخلې دي.

اووم ګام: د غوږونو په ګډون يو ځل په لاسونو د ټول سر مسح کول.

د سر له مخکينۍ برخې به پيل کوي تر وروستۍ برخې به لاسونه وړي او بېرته به يې راګرځوي.

د شهادت ګوتې به په غوږونو کې ننباسي.

او غټې ګوتې به د غوږونو د ظاهر مخالفې نيسي او د غوږونو شا او مخ به پرې مسح کوي.

اتم ګام: د پښو وينځل، د ګوتو له څوکو تر ښنګرو (ګيټکيو) پورې، او ګيټکۍ هم د پښو په فرضي وينځلو کې داخلې دي.

ګټيکۍ: د پونډيو په ښکته برخې کې راوتلي دوه هډوکي دي.

اودس په دې شيانو ماتيږي:

١. له سبيلينو وتونکي شيان لکه تشې او غټې بولې، باد، مني او مذي.

٢. د ژور خوب، بې هوشۍ، نشه راوړونکي او ليونتوب له امله د عقل زايليدل.

٣. هر هغه شی چې غسل فرض کوي، لکه جنابت، حيض او نفاس.

کله چې انسان خپله اړتيا پوره کړي، نو نجاست پاکول پرې لازميږي، يا په اوبو چې دا غوره ده، يا بغير له اوبو په هغو شيانو چې نجاست له منځه وړي، لکه تيږې، کاغذونه او ټوټې وغيره، چې درې يا له دريو څخه زيات به يې کاروي، خو پاک او روا شی به وي.

پر موزو او جرابو مسحه.

د موزو يا جرابو د اغوستلو پر مهال مسحه پرې شوني ده او د پښو وينځلو ته اړتيا نه پيښيږي، خو په لاندې شرطونو:

١. چې له کوچنۍ او سترې بې اودسۍ وروسته په بشپړ پاکوالي -چې پښې هم په کې وينځل شوې وي- اغوستل شوې وي.

٢. چې خپله پاکې او غير نجسې وي.

٣. چې مسحه په ټاکل شوې موده کې وي.

٤. چې حلالې وي، نو غلا شوې يا غصب شوې نه وي.

موزې: چې پښې ته کوم نرم پوستکي وغيره اغوستل کېږي، هغه بوټان هم ورته ورته دي چې قدمونه (پښې) پټوي.

جرابې: چې انسان پښو ته کومه ټوټه وغيره وراغوندي او د جرابو په نوم پېژندل کېږي.

➢ پر موزو د مسحې د رواوالي حکمت:

پر موزو د مسحې حکمت پر هغو مسلمانانو اساني کول دي، چې د موزو يا جرابو ويستل او د پښو وينځل ورته سخت وي، په ځانګړي ډول د ژمي، سختې يخنۍ او سفر په وختونو کې.

➢ د مسحې موده:

مقيم: يوه شپه او ورځ (٢٤ ساعته).

مسافر: درې شپې او ورځې (٧٢ ساعته).

د مسحې موده –له بې اودسۍ وروسته– پر موزو يا جرابو له لومړنۍ مسحې سره سمه پيلېږي.

➢ پر موزو يا جرابو د مسحې طريقه:

١. لاسونه لمدول کېږي.

٢. لاسونه د پښې پر پاس لوري کش کول کېږي (د ګوتو له څوکو د پنډۍ تر پيله).

٣. ښۍ پښه پر ښي لاس او چپه پښه پر چپ لاس مسحه کېږي.

➢ د مسحې ماتوونکي:

١. هر شی چې غسل واجبوي.

٢. د مسحې د مودې وخت ختمېدل.

غسل:

کـه سړي يا ښځې کوروالی وکړ، يا د ويښې يا خوب حالت کې ترې مني په شهوت ووتل، غسل پرې واجبېږي څو لمونځ ادا کړی شي يا بل هغه شی چې پاکي ورته اړينه ده، دغه راز که ښځه له حيض يا نفاس نه پاکه شوه، غسل پرې واجب دی، څو د لمانځه يا بل هغه شي ادا کول ورته روا شي چې پاکي ورته اړينه ده.

- د غسل طريقه داسې ده:

چې مسلمان خپل ټول بدن لوند کړي، په هره طريقه چې وي، او د خولې او پوزې وينځل هم په کې دي، نو چې ټول بدن يې لوند شو، غټه بې اودسي ترې لرې شوه او پاکي يې بشپړه شوه.

- پر جنوب د لاندې شيانو کول بند دي، تر څو چې غسل وکړي:

١. لمونځ.
٢. د کعبې طواف.
٣. جومات کې پاتې کېدل، خو له درنګ پرته جومات کې تېرېدی شي.
٤. په قران کريم لاس وهل.
٥. د قران کريم تلاوت.

تيمم

کـله چې مسلمان د پاکوالي لپاره اوبه پيدا نه کړي، يا يې د کومې ناروغۍ وغيره له امله او يا د لمانځه د وخت د تېرېدو له وېرې استعمال نه کړی شي، نو په خاوره به تيمم کوي.

طریقه یې داسې ده، چې یو ځل لاسونه ووهي او یوازې مخ او دواړه لاسونه پرې مسح کړي. په دې شرط چې خاوره پاکه وي.

➢ تیمم په دغو شیانو ماتیږي:

۱. په ټولو هغو شیانو ماتیږي چې اودس پرې ماتیږي.

۲. چې د کوم عبادت لپاره تیمم کیږي، د هغه له پیل وړاندې اوبه ومومندل شي.

لمونځ زده کول غواړم

الله جل جلاله پر مسلمان باندې په شپه او ورځ کې پنځه لمونځونه فرض کړي، چې د سهار، ماسپښین، مازدیګر، ماښام او ماخوستن لمونځونه دي.

➢ لمانځه ته چمتووالی نیسم.

کله چې د لمانځه وخت داخل شي، مسلمان له وړې بې اودسۍ او که غټه بې اودسي ولري، له غټې بې اودسۍ ځان پاکوي.

غټه بې اودسي: هغه چې پر مسلمان غسل واجبوي.

وړه بې اودسي: هغه چې پر مسلمان اودس لازموي.

مسلمان په پاکو جامو او داسې پاک ځای کې لمونځ کوي چې له نجاستونو پاک وي، او خپل عورت پټوي.

مسلمان د لمانځه وخت کې په مناسبو جامو ځان ښکلی کوي او خپل بدن پرې پټوي، او سړي ته نه دي روا چې لمانځه کې د نامه او زنګون تر منځ لږ ځای هم ښکاره کړي.

ښځې ته لازم دي چې په لمانځه کې له مخ او لاسونو پرته ټول بدن پټ کړي.

مسلمان په لمانځه کې خبرې نه کوي او یوازې لمونځ وايي، امام ته غوږ نیسي، یو خوا بل خوا نه ګوري، او که د لمانځه ځانګړي عبارتونه يې نه وي زده نو د لمانځه تر پایه د الله تسبیح او ذکر کوي، او پرې لا زمېږي چې ژر تر ژره لمونځ او د هغه عبارتونه زده کړي.

➢ لمونځ زده کوم

لومړی ګام: د هغې فریضې لپاره نیت چې کول يې غواړي، او د نیت ځای زړه دی. له اودس کولو وروسته قبلې ته مخ کوم او که کولی مې شو نو په ولاړه لمونځ کوم.

دویم ګام: د اوږو (ولیو) برابر لاسونه پورته کوم او لمانځه کې د ننوتو په نیت وایم: (الله اکبر).

دریم ګام: له روایاتو سره سم د لمانځه د پیل دعا وایم، چې یوه يې دا ده. (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ).

څلورم ګام: په الله باندې له رټل شوي شیطان نه پناه غواړم، نو وایم: (أعوذُ باللهِ من الشيطان الرجيم)

پنځم ګام: په هر رکعت کې د فاتحې سورت وایم، چې دا دی: د الله په نوم پیل کوم چې ډېر زیات مهربان، بې حده رحم کوونکی دی ټول (د کمال) صفتونه خاص د الله لپاره دي چې د ټولو عالَمونو ښه پالونکی دی. ډېر زیات او، همیشه رحم کوونکی دی. د بَدلې د ورځې مالك دی. خاص ستا عبادت کوو او خاص له تا نه مرسته غواړو ته مونږ ته سَمَه (نېغه) لاره وښیَه. لیار د هغه کسانو چې تا پر هغوی باندې انعام کړی دی؛ چې نه پر هغوی باندې غضب شوی او نه ګمراهان دي.

له فاتحې وروسته د هر لمانځه په لومړي او دويم رکعتونو کې د قران کريم يوه اسانه برخه وايم، او دا فرض نده (د سورت فاتحې څخه پس نور قرات)، خو په کولو کې يې لوی ثواب دی.

شپږم ګام: (الله اکبر) وايم او رکوع ته ځم، تر دې چې ملا مې سيده برابره شي او لاسونه مې پر زنګنونو وي چې ګوتې يې خلاصې وي، بيا رکوع کې وايم: (سبحان ربي العظيم).

اووم ګام: د (سمع الله لمن حمده) په ويلو له رکوع راپورته کيږم او لاسونه د اوږو برابر پورته کوم، کله مې چې بدن په ولاړه ښه نيغ شي، (ربنا ولک الحمد) وايم.

اتم ګام: (الله اکبر) وايم او پر لاسونو، زنګنونو، پښو، تندي او پوزه سجده کوم، سجده کې (سبحان ربي الأعلى) وايم.

نهم ګام: (الله أکبر) وايم او له سجدې راپورته کيږم، پر چپه پښه کښېنم او ښۍ پښه دروم، تر دې چې په ناسته نيغه ملا برابر شم، بيا وايم: (ربي اغفر لي).

لسم ګام: (الله أکبر) وايم او د لومړۍ سجدې غوندې بله سجده کوم.

يوولسم ګام: د (الله أکبر) په ويلو له سجدې راپورته کيږم او ښه نيغ درېږم، بيا د لومړي رکعت په څېر د لمانځه پاتې رکعتونه کوم.

د ماسپښين، مازديګر، ماښام او ماخوستن لمونځونو کې له دويم رکعات وروسته د تشهد لپاره لومړۍ ناسته کوم، او تشهد دا دی. ټول تعريفونه، عبادتونه او ټولې پاکيزه خبرې الله لره دي، سلام دې وي پر تا باندې ای نبي او پر تا باندې دې د الله رحمت او برکتونه وي، او سلامتيا دې وي پر مونږ او د الله پر نيکو او صالحو بندګانو، شاهدي ادا کوم چې له الله څخه پرته بل څوک د عبادت وړ نشته، او

شاهدي ادا کوم چې محمد-صلی الله علیه و سلم-د الله بنده او رسول دی . له دې وروسته درېیم رکعات ته پورته کېږم.

د هر لمانځه له وروستي رکعات وروسته د اخیدي تشهد لوستو لپاره کښېنم، چې هغه دا دی: ټول تعریفونه، عبادتونه او ټولې پاکیزه خبرې الله لره دي، سلام دې وي پر تا ای نبي او پر تا دې د الله رحمت او برکتونه وي، سلامتیا دې وي پر مونږ او د الله پر نیکو او صالحو بندګانو، شاهدي ادا کوم چې له الله څخه پرته بل څوک د عبادت وړ نشته، او شاهدي ادا کوم چې محمد د الله بنده او رسول دی، ای الله! رحمت نازل کړې پر محمد -(صلی الله علیه وسلم)- او د هغه په کورنۍ، لکه څرنګه دې چې پر ابراهیم او د هغه په کورنۍ نازل کړی و، یقیناً ته ستایلی او لوی یې. ای الله! برکت نازل کړې پر محمد -(صلی الله علیه وسلم)- او د هغه په کورنۍ، لکه څرنګه دې چې په ابراهیم او د هغه په کورنۍ برکت نازل کړی و، یقیناً ته ستایلی او لوی یې.

دولسم ګام: له دې وروسته لمانځه نه د وتو په نیت ښي لور ته سلام ګرځوم او وایم: (السلام علیکم ورحمة الله)، وروسته کیڼ لور ته سلام ګرځوم او وایم: (السلام علیکم ورحمة الله)، دې سره به مې لمونځ بشپړ کړی وي.

د مسلمانې ښځې ستر پرده

(الله) تعالی فرمایلي دي: (ای نبي خپلو مېرمنو، لورانو او د نورو مؤمنانو ښځو ته ووایه چې خپل پړوني دې پر ځان راخپروي، دا کار د دې ډېره ورتیا لري چې هغوی وپېژندلی شي، بیا به نه ځورول کیږي او الله (ډېر) بخښونکی مهربان دی). [الأحزاب: ٥٩].

الله جل جلاله پر مسلمانه ښځه باندې له پردیو سړیو څخه په ځایي دودیزه جامه حجاب کول او د عورت او ټول بدن پټول فرض کړي دي، هغې ته روا نه ده چې حجاب یې له خپل مېړه او محارمو پرته د بل چا په مخ کې لرې کړي، **محارم**

هغه خلک دي چې مسلمانې ښځې ته له هغوی سره واده کول د تل لپاره حرام وي او هغوی دا کسان دي: پلار او همداسې پورته، زوی او همداسې ښکته، ترونه، ماماګان، ورور، وراره، خوريين، د مور خاوند، د مېړه پلار او همداسې پورته، د مېړه زوی او همداسې ورپسې ښکته، رضاعي ورور او د رضاعي مور خاوند، او د رضاعت له مخې هغه خلک حرامېږي چې د نسب له مخې حرامېږي.

➢ مسلمانه ښځه په خپله جامه کې څو شيانو ته پام کوي:

لومړی: د ټول بدن رانغاړل.

دويم: دا جامه به يې د هغه جامو څخه نه وي کومه چې د ډول سينګار د پاره اغوندي.

درېيم: دومره نرۍ به نه وي چې بدن يې ترې ښکاره شي.

څلورم: پراخې به وي، تنګې نه، چې د بدن کوم ځای يې وپېژندل شي.

پنځم: خوشبويي به پرې نه وي وهل شوې.

شپږم: د سړو جامو ته به ورته نه وي.

اووم: د نامسلمانو ښځو هغو جامو ته به نه وي ورته چې هغوی يې خپلو عبادتونو او اخترونو ته اغوندي.

➢ د مومن له صفاتو څخه.

(الله) تعالی فرمايلي دي: (خبره دا ده چې (ربښتيني) بيشکه مؤمنان هغه کسان دي چې کله د الله نوم ياد شي زړونه يې وويرېږي او کله چې آيتونه يې ورباندې ولوستل شي؛ نو ايمان يې ورزيات کړي او په خپل رب بروسه کوي) [الأنفال: ۲].

✓ په خپلو خبرو کې ريښتونی وي او دروغ نه وايي.

✓ په ژمنه او تړون وفا کوي.

- ✔ د شخړې پر وخت سپکې سپورې نه وايي.
- ✔ امانت ادا کوي.
- ✔ مسلمان ورور ته هغه شی خوښوي چې خپل ځان ته يې خوښوي.
- ✔ له خيره ډک وي.
- ✔ خلکو سره ښېګڼه کوي.
- ✔ خپلولي پالي
- ✔ د الله په پرېکړه (تقدير) خوښ وي، د پراخۍ پر مهال شکر باسي او د تنګسې پر مهال صبر کوي.
- ✔ حياناک وي.
- ✔ پر مخلوق زړه سواندی وي
- ✔ زړه يې له کينې او لاسونه يې پر نورو له تېري څخه پاک وي.
- ✔ خلکو ته بخښنه کوي.
- ✔ سود نه خوري او نه راکړه ورکړه پرې کوي.
- ✔ زنا نه کوي.
- ✔ شراب نه څکي
- ✔ ګاونډيانو سره ښېګڼه کوي.
- ✔ ظلم او تېګي نه کوي.
- ✔ غلا او فرېب نه کوي.
- ✔ له مور او پلار سره نېکي کوي اګر که مسلمانان نه وي او په نېکيو کې يې خبره مني.

- ✓ خپل اولاد په نېکه تربیه روزي، د شرعي واجباتو امر ورته کوي او له بدیو او حرامو یې منعه کوي.
- ✓ په دیني ځانګړتیاوو او هغو عادتونو کې د نامسلمانو د کړنو پیښې نه کوي، چې د هغوی ځانګړتیا او شعار وي.

نېکبختي مې په خپل دین اسلام کې ده

(الله) تعالی فرمایلي دي: (چا چې نېك عمل وکړ؛ نارینه وي که ښځینه خو چې مؤمن وي نو خامخا به ښه ژوند ورکړو او (اخرت کې به) د هغو نېکو عملونو چې دوی به کول، ښه بدله ورکړو) [النحل: ۹۷].

د مسلمان زړه ته چې ډېره خوشحالي، پراخي او خوشبختي راولي، هغه له کوم بت او ژوندي یا مړي منځګړي پرته له خپل پروردګار سره د ده اړیکه ده، ځکه الله تعالی په خپل مبارک کتاب کې ویلي چې هغه تل خپلو بندګانو ته نږدې دی، اوري یې او دعا یې قبلوي، لکه الله (سبحانه وتعالی) چې ویلي دي: (او چې بندګان مې زما په اړه تا کله وپوښتي؛ نو (ورته وایه چې) زه بالکل نږدې یم، د غوښتونکی سوال قبلوم کله چې ما وربولي، نو زما (بلنه) دې هم ومني او پر ما دې ایمان راوړي تر څو په سمه لار محکم پاتې شي) [البقرة: ۱۸۶] .

هغه جل جلاله مور ته د دعا کولو امر کړی او له هغو سترو عبادتونو یې ګرځولې ده، چې مسلمان پرې خپل رب ته نږدې کېږي، لکه الله عز وجل چې ویلي دي: (او ستاسو رب ویلي دي چې ما دروبولئ سوال به مو قبول کړم) [غافر: ٦٠].

نو نېک بنده همېشه الله ته محتاج وي، تل یې په وړاندې دعا کوي او په نېکو عملونو ځان ورنږدې کوي.

او الله تعالی موږ په دې کايناتو کې د يوه لوی حکمت له مخې پيدا کړي يو، هسې خوشې نه، دا لوی حکمت يوازې د هغه بندګي ده، چې شريک ورسره و نه منل شي، موږ ته يې يو شامل رباني دين رالېږلی، چې د خاص او عام ژوند ټولې چارې مو تنظيموي، پر دې عادل دين يې د ژوند ټولې اړتياوې خوندي کړې دي، چې هغه زموږ دين، ځانونه، ناموسونه، عقلونه او مالونه دي، او څوک چې د شريعت د اوامرو تابع ژوند کوي او له حرامو ډډه کوي، نو دغه اړتياوې خوندي ساتي او له شک پرته بختور او مطمئن ژوند تېروي.

او د مسلمان اړيکه له خپل رب سره داسې ژوره وي چې نفسي ډاډ او ارام ورکوي، د سکون، امن او خوښۍ احساس کوي او د الله جل جلاله ملتيا، پاملرنه او مومن بنده سره د هغه دوستي احساسوي، الله تعالی ويلي دي: (الله د هغو خلکو دوست دی چې ايمان يې راوړی، له تيارو يې د رڼا پلو ته باسي) [البقرة: ۲۵۷].

دغه لويه اړيکه يو وجداني حالت دی چې د رحمن ذات له بندګۍ نه د خوند اخيستو او ملاقات ته يې د شوق لامل ګرځي او د ايمان د شيرينۍ په احساسولو د بنده زړه د خوشحالۍ په اسمان کې ځنګوي.

هغه شيريني چې يوازې هغه څوک يې بيانولی شي چې د طاعاتو په کولو او له ګناهونو په ډډه کولو يې څکلې ده، له همدې امله د الله رسول محمد -(صلى الله عليه وسلم)- وايي: (هغه چا د ايمان خوند وڅاکه، چې پر الله د رب په توګه، پر اسلام د دين او پر محمد د رسول په توګه راضي شي).

هو کله چې انسان د خپل خالق پر وړاندې خپل همېشنی شتون احساس کړي، هغه په خپلو ښکلو نومونو او صفتونو وپېژني او داسې عبادت يې وکړي لکه ګوري يې چې، عبادت يوازې د الله لپاره وکړي او له الله پرته بل هيچا ته نه، نو په دنيا کې به يو پاک او خوشحاله ژوند وکړي او په اخرت کې به يې نېک انجام په نصيب شي.

ان هغه کړاو چې دنیا کې پر مومن راځي، نو د یقین په یخنۍ، د الله تعالی پر تقدیر په رضا، د تقدیر پر ټول خیر او شر د الله په حمد ویلو او پر هغې په بشپړې رضا د هغه تاو سړېږي.

بل شی چې مسلمان پرې د خپلې خوشحالۍ او ډاډ د زیاتولو په پار ډېر حرص باید وکړي، د الله تعالی یاد او د قران کریم تلاوت دی، لکه الله تعالی چې ویلي دي. (هغوی چې ایمان راوړی او د الله په یادولو یې زړونه ډاډه شوي، خبردار اوسئ چې زړونه خو د الله په یاد ډاډه کیږي) [الرعد: ٢٨] .

او څومره چې مسلمان د الله ذکر او د قران تلاوت ډېر وکړي، هغومره یې الله تعالی سره اړیکه ټینګېږي، نفس یې پاکیږي او ایمان یې قوي کېږي.

دغه راز مسلمان ته په کار ده، چې له صحیحو مصادرو څخه د خپل دین د مسایلو په زده کړه حریص واوسي، څو په پوهه د الله تعالی عبادت وکړي، نبي -(صلی الله علیه وسلم)- ویلي دي: (د علم زده کړه پر هر مسلمان فرض ده)، او چې د خپل پیدا کوونکي الله تعالی اوامرو ته تسلیم او غاړه ایښودونکی وي، که د دې اوامرو په حکمت خبر وي او که نه، څکه الله تعالی په خپل پاک کتاب کې وایي: نه دي مناسب هیڅ مومن او هیڅ مومنې لره کله چې فیصله وکړي الله او رسول یې د یو کار چې شي دې د هغوی د فیصلې په عوض کې دوی لره اختیار او څوک چې سرغړونه وکړي د الله او د هغه د رسول نو هغه بې لارې شو په یو څرګند بې لاریتوب) [الأحزاب: ٣٦].

وصلی الله وسلم علی نبینا محمد وعلی آله وصحبه أجمعین.

پای

فهرست

سریزه... ٤

الله مې رب دی. ٦

نبي مې محمد -(صلی الله علیه وسلم)- دی........................ ٨

قران کریم مې د رب کلام(خبری يې) دی ٩

د اسلام بناوې پېژندل غواړم ٩

د ایمان ارکان پېژندل غواړم ١٣

اودس زده کول غواړم ١٩

پر موزو او جرابو مسحه. ٢٢

غسل: ٢٤

تیمم... ٢٤

لمونځ زده کول غواړم... ٢٥

د مسلمانې ښځې ستر پرده ٢٨

نیکبختي مې په خپل دین اسلام کې ده ٣١

تعرف على الإسلام

بأكثر من 100 لغة

موسوعة القرآن الكريم
QuranEnc.com

موسوعة تراجم معاني وتفاسير القرآن الكريم

ISLAM HOUSE com
IslamHouse.com

مرجعية شاملة للتعريف بالإسلام بلغات العالم

موسوعة الأحاديث النبوية
HadeethEnc.com

موسوعة ترجمات الأحاديث النبوية وشروحها

بيان الإسلام
byenah.com

بوابة مبسطة للتعريف بالإسلام وتعلم أحكامه

موسوعة المحتوى الإسلامي
IslamEnc.com

منتقى المحتوى الإسلامي المترجم

ما لا يسع أطفال المسلمين جهله
kids.islamenc.com

منصة ما لا يسع أطفال المسلمين جهله

جمعية الدعوة وتوعية الجاليات بالربوة

جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات

978-603-8417-50-8

Ps182